

ette, for at ikke en tilfyneladende Overensstemmelse ſkulde ende i en Uoverensſtemmelse.

Berg: Jeg kunde egentlig i alt Veſentlig frafalde Ordet, fordi jeg i det Hele taget kan tiltræde de Betragtninger med Henſyn til Underſtøttelse af en Bys Skolevæſen, ſom den ærede Miniſter gjorde gjældende, da han talte om det Andragende, ſom det ærede Medlem for Randers Amts 2den Valgkreds (N. P. Senſen) har foreſlaaet henviſt. Der er kun en Bemærkning, ſom jeg har at gjøre til det ærede Medlem for Rjøbenhavns 2den Valgkreds (Brig), ſom erindrede mig om en Debat under Finantslovens 2den Behandling, hvor der var Tale om at yde et meget begrænſet Beløb til Fripladſer for fattige Børn i et Amt, hvor der fra Statens Side, ſaavidt mig bekendt, ikke ydes en eneste Skilling til en vidt Underviſning. Dette vil det ærede Medlem ſammenligne med, at vi, medens vi efter offentlig Beregning yde omtrent 41,000 Kr. til det lærde Skolevæſen i Randers By, nu ſhulde gaa videre og yde Underſtøttelse til en anden Skole der i Byen. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem med Henſyn til dette Spørgsmaal kunde være uheldigere i at vælge Exempler til Sammenligning. Det ærede Medlem for Randers Amts 2den Valgkreds var ſaa venlig at meddele os, at Randers Almueſkolevæſen var i en god Tilſtand, og at Kommunen offrede derpaa, hvad man kunde vente af en ſaadan Kommune. Jeg vil gjerne bede det ærede Medlem — det har aabenbart Intereſſe for Sagen — at forſætte med Dplyſninger i den Retning, at give os ſtatifiſke Dplyſninger om, hvor mange Børn der ſøger den offentlige Almueſkole, ſom for Kommunens Regning er etableret i Randers By, hvilken Underviſning der er etableret for diſſe Børn, hvor meget de gaa i Skole, og til hvilket Maal man agter at føre dem, ſamt hvilken Udgift Randers Kommune har pr. Barn i diſſe Skoler. Jeg tror ikke, at der har foreligget ſaadanne Dplyſninger tidligere, men maafke det ærede Medlem kan give dem, og at det deraf vil frengaa, at Randers Kommune i den Henseende i en væſentlig Grad danner en Undtagelſe fra, hvad der deſuvarre endnu — ſkjøndt jeg maa ſige, at det dages paa enkelte Steder i Kommunene i ſaa Henſeende — er Tilfældet i Byerne, nemlig at man for den ſtørſte Del af Børnenes Bedkommende giver dem en meget utilſtrækkelig Almueunderviſning. Det turde derfor endnu ikke være oplyſt, at der derfra kan hentes Grund til yderligere end med 41,000 Kr., ſom allerede angivet, at ſtøtte Skolevæſenet i Randers. Det kan beſlages, at en driftig og dygtig Beſtyrer ſom Hr. Helms kommer til at lide under dette, om det ærede Medlem vil, Principſpørgsmaal, men jeg tror, at det er overordentlig naturligt, at vi dele den Betragtning, ſom nu ogſaa er bleven udtalt af den ærede Miniſter, og

ſom vi ved flere Leiligheder have hævdet angaaende diſſe Spørgsmaal. Det gjælder om ved en Reſorm af vort lærde Skolevæſen at faae Midler frie for at kunne ſprede dem paa flere Steder i Landet, hvor man nu ikke modtager nogen Hjælp til en forøget Underviſning.

N. P. Senſen: Den høitærede Miniſter udtalte, at der var mange andre Rjøbſtæder, hvor der ſølteſ Erang til ſaadanne Realkoler ſom den, hvorom der her er Tale, og at man var nærmere til at underſtøtte dem. Det ſkal jeg ikke benegte, og hvor der viſer ſig en ſaadan Erang, ſkal jeg ſtemme for at bevilge Tilſub. Men Spørgsmaalet er, om der i Randers er Erang til en Realkole af den Befkaffenhed, ſom her er omtalt, og det forekommer der mig dog at være et temmelig ſoleklart Beviſ for i den Omſtændighed, at en Skole, der i 1869 talte 25 Elever, for Diebløket tæller 115. Naar den høitærede Miniſter ſamtidigt udtalte, at der dog viſtnot i det Svar, ſom Miniſteriet gav paa den Anſøgning, ſom Hr. Helms i ſin Tid indſendte, ikke alene var talt om det Moment, jeg havde anført, men tillige om andre Momenter, ſaa ſkal jeg indrømme det, men oplyſe, at jeg kun har ſtøttet mig til de Udtalelſer, der findes i Betænkningen fra forrige Aar, og ikke har Miniſteriets Reſolution, ſom var bilagt det Andragende, der den Gang kom ind fra Hr. Helms. Hvad angaar de Udtalelſer, ſom kom fra det ærede Medlem for Deile Amts 2den Valgkreds (Berg) ſkal jeg bemærke, at jeg kom ind paa Spørgsmaalet af ganſke andre Grunde, end det ærede Medlem nu ſyntes at ville tillægge mig. Det var i et Svar til den ærede Ordfører, at jeg ſagde, at Randers Kommune førſt og fremmeſt havde Forpligtelſe til at underſtøtte ſin Almue- og Borgerſkole, og at jeg troede, at den gjorde dette ſaaledes, ſom man kunde forlange af en ſaa ſtor Kommune. Nu forlanger det ærede Medlem, at jeg ſkulde oplyſe, hvor mange Elever der er, hvorledes Underviſningen er ordnet — vel ogſaa i Borgerſkolen, og det forekommer mig, at derſom det ærede Medlem havde ſpurgt om Borgerſkolen, havde det haft en langt større Betydning, thi derved vilde det viſe ſig, i hvilken Grad Helms' Skole var nødvendig eller ikke — hvor meget enhver Elev koſtede Byen oſv. Havde jeg tænkt mig, at dette kunde have nogenſomhelſt Betydning for Afgjørelſen af denne Sag, ſkulde jeg have ſørgt for at have alle diſſe Dplyſninger paa rede Haand. Skjød derimod det ærede Medlem Spørgsmaalet ind i Diſkuſtionen, for at faae det Svar fra mig, at jeg ikke derom ſaae mig iſtand til ſtrax at give nogen Dplyſning, ſkal han meget let naae ſin Henſigt, thi dette Svar ſkal jeg gjerne give; men da Dplyſningerne ikke have Betydning for Sagen, ſer jeg ikke Andet i det ærede Medlems Spørgsmaal, end Dmſfet